

**AKTUALNOŚCI** 4

**Urszula Zienkiewicz**  
*Poszukiwanie dialogu* 4

W refleksji nad współczesną edukacją wiele miejsca poświęca się problemom, jakie niesie ze sobą postęp techniczny. Najbardziej dostrzegalna jest różnica w sposobie funkcjonowania w rzeczywistości zdominowanej przez media elektroniczne. Stała się ona podstawą powszechnie znanego podziału pokoleniowego na cyfrowych tubylców i cyfrowych imigrantów. Nie jest to jedyne rozwarstwienie, z jakim obecnie musimy się zmierzyć. Możliwość poznawania innych, często bardzo egzotycznych kultur wydaje się niezaprzeczalnym atutem globalizacji. Aktualne wydarzenia dowodzą jednak, że opozycja „my” – „obcy” może nabrać dramatycznego wymiaru i zarysować się jako nieprzekraczalna granica nie tylko między ludźmi, ale i państwami.

**WYWIAD** 6

**Sławomir Iwasów**  
*„Dążenie do otwartości jest jak uchylanie drzwi”*  
Rozmowa z profesorem Renatą Ziemińską 6

Szkoła stanowi lustrzane odbicie zasad panujących w społeczeństwie. Życie społeczne jest procesem, w którym dążymy do otwartości – podobnie jest w szkole, która ma „poszerzać horyzonty”. Mimo to nikt nam nie mówi, że możemy robić to, na co mamy ochotę. Za tą ideą poszerzania horyzontów kryją się zatem rozmaite, milcząco lub zupełnie świadomie przyjęte granice: zasady moralne, przepisy prawa, a nawet zwykły regulamin szkoły, na który wszyscy uczniowie muszą się zgodzić.

**REFLEKSJE** 10

**Ireneusz Statnik**  
*Wielki, mniejszy, najmniejszy...* 10

Zachęcam do refleksji nad dyspozycją naszych nauczycieli, nad ich wewnętrzną wolnością, nad ich priorytetami, nad światem ich pojęć – przede wszystkim w odniesieniu do siebie samego. Nie może wychowywać do wolności ktoś, kto sam jej nie pragnie. A wyrwanie się ze zniewolenia ma swoją cenę. Czasem bywa bardzo bolesne.

**Bogumiła Zawada**  
*Sztuka otwartości* 13

**Agata Łukaszewska**  
*Maraton pisanie listów* 16

Pisanie listów kształtuje postawę empatii i odpowiedzialności za świat. To szczególna akcja; nie wystarczy przekazać pieniądze lub podpisać petycję online – trzeba napisać odręcznie list, w obcym języku, stylem oficjalnym. Daje to poczucie realnego wpływu na los ludzi, którzy z różnych powodów są prześladowani. Jest konkretnym działaniem, które daje konkretny efekt.

**Aleksandra Staniewicz**  
*Aktywni od ponad pół wieku* 18

**Bogusława Pęciak**  
*W społecznym partnerstwie* 20

**Jerzy Rzetelski**  
*Wiedza i praktyka* 22

**Justyna Walczykiewicz**  
*Nielatwa integracja* 24

**Katarzyna Bielecka, Kamelia Skubisz**  
*Teatr dla życia* 28

**Dorota Chiniewicz**  
*Wkręcenie w pomaganie* 30

**Jolanta Mielewczyk, Patrycja Mańkowska**  
*Otwarta dla wszystkich* 31

**Beata Korczak, Anna Mikuś**  
*Wielkie nie tylko z nazwy* 32

**Andrzej Wiśniewski**  
*Szkoła pod żaglami* 40

**Barbara Świątek**  
*Lekcja w muzeum* 42

**Helena Czernikiewicz**  
*Wszzechstronny rozwój* 44

**Anna Krysiukiewicz-Mazurek**  
*Śladami Wielkiego Polaka* 45

**Miroslaw Krężel**  
*Od nowa* 46

We wrześniu 2015 roku zostało opublikowane rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (DZ.U. z 2015 r., poz. 1249). Szkoły i placówki powinny dostosować program wychowawczy i program profilaktyki do przepisów tego rozporządzenia w ciągu 6 miesięcy od dnia jego wejścia w życie, czyli do końca lutego 2016 roku.

**WOKÓŁ POJĘĆ PEDAGOGICZNYCH** 50

**Lidia Marek**  
*Odpowiedzialność* 50

**ENCYKLOPEDIA MATURZYSTY** 54

**Tatiana Czerska**  
*Docusoap* 54

**SZTUKA MIASTA** 60

**Dorota Baumgarten-Szczyrska, Dorota Obalek**  
*Garść dobrych chęci* 60

**CIERNIE I GŁOGI** 63

*O szkole twórczej* 63

**WARTO PRZECZYTAĆ** 64

**Krzysztof Lichtblau**  
*Bitwa o świadomość* 64

**FELIETON** 66

**Sławomir Osiński**  
*Dzień jak co dzień* 66

**Janina Kruszyniewicz**  
*Bardzo tęsknię za Szczecinem* 68

**W IPN-ie** 71

**Grzegorz Czapski**  
*Otwarta księga historii* 71

**W ZCDN-ie** 73

**Janusz Korzeniowski**  
*Szkoła w lokalnym partnerstwie* 73

**Martyna Łapaj**  
*Myśli (wciąż) drukowane* 74

**ROZMAITOŚCI** 76

**Sławomir Iwasów**  
*Regionalizm bez granic* 76